

Kosek, Pavel

Obsah

In: Kosek, Pavel. *Historická mluvnice češtiny I*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 3-6

ISBN 978-80-210-6906-0; ISBN 978-80-210-6909-1 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130627>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

OBSAH

PŘEDMLUVA	7
DEKLINACE	8
Pád	8
Rod	9
Číslo	9
Vývojové trendy české deklinace	10
JMENNÁ DEKLINACE	15
Vokálnícké kmeny	18
O-kmeny maskulin	18
Jo-kmeny maskulin	24
Kolísání mezi o- a jo-kmeny maskulin	27
Substantiva se sufixy *-jan-in-ъ, *-telъ a *-arъ	28
Ijo-kmeny maskulin	30
U-kmeny maskulin	32
O-kmeny neuter	32
Jo-kmeny neuter	34
Ijo-kmeny neuter	37
A-kmeny	40
Ja-kmeny	43
Kolísání mezi a- a ja-kmeny	47
Ija-kmeny	48
I-kmeny	51
Vznik nehistorického vzoru <i>píseň</i>	54
Konsonantické kmeny	55
N-kmeny maskulin	56
N-kmeny neuter	57
T-kmeny maskulin	58
Tv-kmeny feminin	58
R-kmeny feminin	59
S-kmeny neuter	59
Nt-kmeny neuter	61

ZÁJMENNÉ SKLOŇOVÁNÍ	62
Bezrodá zájmenná deklinace	63
Rodová zájmenná deklinace	65
A/ Měkká deklinace	65
a) Vývoj měkké deklinace	66
b) Vývoj zájmena *jb, ja, je	66
c) <i>Náš, naše, náše / váš, vaše, váše</i>	68
d) <i>Sen, sie, se (sie)</i>	69
e) <i>Čí, ký(ž), tý(ž)</i>	70
B/ Tvrdá deklinace	71
C/ Nepravidelné deklinace	74
a) <i>Mój, tvój, svůj</i>	74
b) <i>Sám, sama, samo</i>	77
c) <i>Kto, čso</i>	78
d) <i>Veš, všě, vše</i>	79
DEKLINACE ADJEKTIV A ADJEKTIVÁLÍ	81
Jmenné skloňování adjektiv (adjektiválií)	82
a) O-kmeny a a-kmeny	82
b) Jo- a ja-kmeny	87
c) Stažené ijo- a ija-kmeny	88
SLOŽENÉ SKLOŇOVÁNÍ ADJEKTIV (ADJEKTIVÁLÍ)	89
Tvrdá složená deklinace	92
Měkká složená deklinace	94
KOMPARATIV	95
Tvoření komparativu a superlativu	95
Skloňování komparativu a superlativu	97
ČÍSLOVKY	99
Číslovky základní	99
Číslovky řadové	106
Číslovky násobné	109
KONJUGACE	110
VÝVOJ GRAMATICKÝCH KATEGORIÍ ČESKÉHO SLOVESA	110
Osoba	110
Číslo	110
Čas	110
Způsob	111

Slovesný rod	111
Vid	111
VÝVOJ FLEKTIVNÍ MORFOLOGIE ČESKÉHO SLOVESA	113
VÝVOJOVÁ VÝCHODISKA	113
Tematická slovesa	113
Neproductivní morfofonologické jevy	117
VÝVOJOVÉ TRENDY VE FLEKTIVNÍ MORFOLOGII ČESKÉHO SLOVESA ..	118
1. Vliv hláskových změn	118
2. Přejít od neproductivních tříd k productivním	120
3. Sjednocení infinitivních a přezentních forem	122
4. Sjednocení forem v rámci paradigmatu	123
5. Přejít mezi slovesy I. a V. třídy	123
KONJUGACE - TABULKY SLOVESNÝCH FOREM	126
I. TŘÍDA, PŘEZENTNÍ TÉMA -E-	126
I.A třída, infinitivní téma -Ø-	126
I.A.1 Typ <i>vésti</i>	126
I.A.2 Typ <i>péci</i>	128
I.A.3 Typ <i>mřieti</i>	130
I.A.4 Typ <i>pieti</i>	131
I.B třída, infinitivní téma -a-	132
I.B.1 Typ <i>bráti</i>	132
I.B.2 Typ <i>mazati</i> (v psl. III. třída)	134
II. TŘÍDA, PŘEZENTNÍ TÉMA -NE-	135
II.A Typ <i>tisknúti</i>	135
II.B Typ <i>minúti</i>	136
III. TŘÍDA, PŘEZENTNÍ TÉMA -JE-	138
III.A třída, infinitivní téma -Ø- (etymologicky viděno atematické)	138
Typ <i>krýti</i>	138
III.B třída, infinitivní téma -ova- (etymologicky viděno -a-)	139
Typ <i>kupovati</i>	139
IV. TŘÍDA, PŘEZENTNÍ TÉMA -I-	140
IV.A třída, infinitivní téma -i-	140
Typ <i>prositi</i>	140
IV.B třída, infinitivní téma -ě- (-a-)	141
Typ <i>trpěti</i>	141
V. TŘÍDA, PŘEZENTNÍ TÉMA -Á-, -IE-	144

V.A třída, infinitivní téma <i>-a-</i>	144
Typ <i>dělati</i>	144
V.B třída, infinitivní téma <i>-ie-</i>	146
Typ <i>sázěti (uměti)</i>	146
V.C třída, infinitivní téma <i>-Ø-</i>	147
Typ <i>bíti</i>	147
ATEMATICKÁ SLOVESA	149
<i>Býti</i>	149
<i>Dáti</i>	151
<i>Jiesti</i>	152
<i>Jmieti</i>	153
<i>Věděti</i>	155
VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH SLOVESNÝCH FOREM A KATEGORIÍ	157
PRÉZENS	157
Tematická slovesa	157
Atematická slovesa	162
IMPERATIV	162
AORIST ASIGMATICKÝ (SILNÝ, TEMATICKÝ)	169
AORIST SIGMATICKÝ (SLABÝ, SLOŽENÝ)	170
IMPERFEKTUM	173
INFINITIV	177
SUPINUM	177
PARTICIPIUM <i>L-OVÉ</i>	179
PARTICIPIUM <i>NT-OVÉ</i>	180
PARTICIPIUM <i>S-OVÉ</i>	181
PARTICIPIUM PASIVNÍ	182
DĚJOVÉ SUBSTANTIVUM	184
PRÉTERITUM	185
ANTEPRÉTERITUM (PLUSQUAMPERFEKTUM)	187
KONDITIONÁL	188
FUTURUM	192
PASIVUM	196
ZKRATKY	199
SEZNAM LITERATURY	200